

Уважаеми колеги,

Бюлетинът „Правна инициатива“ е издание на „Асоциация за европейска интеграция и права на човека“.

„Асоциация за европейска интеграция и права на човека“ е неправителствена правозащитна организация със седалище в Пловдив.

Стратегически приоритет в дейността на „Асоциацията“ е воденето на съдебни дела в публичен интерес, целящи промени в законодателството и в практиките на националните институции, в съответствие с европейските правозащитни стандарти.

От началото на месец септември 2003г. „Асоциация за европейска интеграция и права на човека“ осъществява проект за граждански контрол върху актове и действия на администрацията, финансиран от Демократичната комисия към Посолството на Съединените американски щати в София.

Специален акцент на проекта е атакуването пред ВАС на незаконосъобразни подзаконовни административни актове, издавани от различните нива на администрацията.

„Правна инициатива“ цели да даде публичност на юридическите действия (жалби, иски, молби и др.), предприети от експерти на „Асоциацията“, срещу незаконосъобразните актове и действия на администрацията. Бюлетинът е „отворен“ за публикуване на мнения, становища и коментари по очертаните теми.

Всеки, който проявява интерес към дейността на Асоциацията или желае да представи свои публикации в печатните ѝ издания, може да получи допълнителна информация на адрес:

ул. „Петко Каравелов“ № 24, ет. 1, ап. 5
тел./факс: 032/ 27 25 10
e-mail: hurights@mail.bg
<http://eurorights.hit.bg>

Резюме

В настоящия бюлетин са публикувани две жалби срещу следните административни актове:

1. Жалба до Окръжен съд-Пловдив срещу чл.7, ал.2 от Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата и общественото имущество на територията на Община Пловдив, приета с решение на Общински съвет № 156, взето с Протокол № 17 от 18.05.2000 г.

Съгласно текста на чл.7, ал.2 от Наредба №1, забранява се провеждането на религиозни мероприятия извън култовите места и храмове на религиозните общности.

Атакуваният текст противоречи на гарантираната в чл.9 от Европейската конвенция свобода да се изповядва религия или убеждения, която включва правото това да става не само в религиозните храмове, а и на други публични места.

Обжалваната разпоредба се конфронтира и с чл.2 и чл.7 от Закона за вероизповеданията, тъй като не попада под ограниченията на свободата на вероизповедание, въведени със същия закон.

В противоречие със Закона за защита срещу дискриминацията редакцията на атакуваната норма поставя в по-неблагоприятно положение лицата, изповядващи религии, които не предполагат изграждане на храм или обособяване на култово място.

2. Жалба до Върховния административен съд, с която се иска отмяна на Постановление № 99 от 17 май 2004 г. на Министерския съвет на Република България и приетата с него Тарифа за таксите за радио и телевизионна дейност

Според жалбоподателите Тарифата противоречи на Конституцията на Република България, Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи, Закона за местните данъци и такси, Закона за радиото и телевизията и на Закона за нормативните актове. Същата е издадена от некомпетентен орган, не е съобразена с доходите и имуществото на гражданите и организациите и нарушава правото на разпространение на информация. Така определеният размер на таксите не съответства на необходимите материалнотехнически и административни разходи по предоставяне на услугата, каквото е изискването на Закона за гържавните такси.

ЧРЕЗ
ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ
НА ГР.ПЛОВДИВ

ДО
ОКРЪЖЕН СЪД – ГР.ПЛОВДИВ

Ж А Л Б А

от

„Асоциация за европейска интеграция и права на човека“ –
гр.Пловдив, ул.„Петко Каравелов“ № 24, ет.1, ап.5,
чрез процесуалните ù представители
адв. Михаил Екимджиев – гр.Пловдив, ул.„Петко Каравелов“ № 24,
тел/факс: 032/264 097 и адв. Катина Бончева – гр. Пловдив,
ул.„Петко Каравелов“ № 24, тел/факс: 032/264 097

срещу:

чл.7, ал.2 от Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред,
чистотата и общественото имущество на територията на Община
Пловдив, приета с решение на Общински съвет № 156, взето с Прото-
кол № 17 от 18.05.2000 г.

поради

противоречие с материалноправни норми – чл.9 от Европейската кон-
венция за защита правата на човека и основните свободи, чл.2 и чл.7 от
Закона за вероизповеданията, чл.4, ал.1 от Закона за защита срещу дис-
криминацията и чл.9, ал.1 от Закона за нормативните актове

по чл.6 от Закона за Върховния Адми-
нистративен съд, във връзка с
чл.120, ал.2 от Конституцията на Ре-
публика България и чл.8 от ЗНА

УВАЖАЕМИ ОКРЪЖНИ СЪДИИ,

С Решение № 156 от 18.05.2000 г. Об-
щински съвет – гр.Пловдив приема На-
редба № 1 за поддържане и опазване на
обществения ред, чистотата и общест-
веното имущество на територията на
Община Пловдив (Наредбата). Съгласно
чл.7, ал.2 от тази Наредба:

*„Забранява се провеждането на рели-
гиозни мероприятия (поставяне на*

*нагледни материали, проповядване и
пр.) с цел привличане на сподвижници
и популяризация на съответния култ
извън култовите места и храмове на
религиозните общности.“*

Тази разпоредба противоречи на за-
кони и международни актове, които га-
рантират, като основно човешко пра-
во, правото на изповядване на религия и

убеждения.

■ I. Противоречие между чл.7, ал.2 от Наредбата и чл.9 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи

„Всеки има право на свобода на мисълта, съвестта и религията; това право включва свободата на всеки да променя своята религия или убеждения и свободата да изповядва своята религия или убеждения индивидуално или колективно, публично или в частен кръг, чрез богослужение, преподаване, практикуване и спазване на ритуали.

Свободата да се изповядват религията или убежденията подлежи само на такива ограничения, които са предвидени от закона и са необходими в едно демократично общество в интерес на обществената сигурност за защитата на общественения ред, здравето и морала или за защитата на правата и свободите на другите.“

1.1. По отношение на приложното поле на чл.7, ал.2 от Наредбата и чл.9 от Конвенцията

Член 9 от Конвенцията се отнася до свободата да се изповядва „религия или убеждения“ в широкия смисъл на думите. Те включват не само традиционните религии и убеждения, но и всякакви малцинствени виждания. В решението по делото *Campbell and Cosans v. the United Kingdom*, Европейският съд е приел, че разглежданите понятия се отнасят до всички виждания, достигнали известно равнище на „убедителност, сериозност, единство и значимост“.

Като изхождаме от редакцията на атакуваната разпоредба на чл.7, ал.2 от Наредбата, която използва понятието „съответния култ“, стигаме до извода, че тя също има предвид „религиозни мероп-

риятия“ в широкия смисъл на думата.

1.2. По отношение на противоречието между двете разпоредби

Конвенцията прогласява правото на лица, имащи определени религиозни виждания, да ги изповядват включително **публично**, чрез богослужение, преподаване, практикуване и спазване на ритуали. Член 7, алинея 2 от Наредбата накарнява това право, като ограничава начините на изповядване на култа и местата, в които това може да става – вярващите не могат да проповядват и популяризират своята религия извън култовите места и храмовете. Редакцията на този текст означава, че изповядване на съответния култ би било недопустимо по Наредбата дори в домашни условия.

Въведените ограничения не служат на обществено-защитима цел. В § 62 от Решението от 26 октомври 2000 по делото Хасан и Чауш срещу България (жалба № 30985/96), Европейският съд подчертава:

„... правото на религия съдържа очакването религиозната общност да осъществява дейността си необезпокоявана, без произволна намеса от страна на държавата. В действителност независимото съществуване на религиозните общности е абсолютно необходимо за плурализма в демократичното общество и следователно е основа на предоставената от член 9 защита“

Както се вижда от второто изречение на чл.9 от Конвенцията, свободата да се изповядва религия или убеждения може да бъде подложена само на ограничения, които са предвидени в закона и са нужни в едно демократично общество в интерес на обществената сигурност, за защита на общественения ред, здраве и морал или за защита на правата и свободите на другите. В случая ограниченията

са произволни, защото не отговарят на посочените изисквания:

- те не са предвидени в закона, тъй като му противоречат (вж. т.ІІ от жалбата)
- ограниченията не са необходими в демократичното общество. Накърняването на обществения ред, здравето и морала на обществото, от изповядването на религиозните разбирания на група хора, трябва да бъде обосновано във всяка конкретна забрана да се допусне провеждане на религиозно мероприятие. В този смисъл не би могло да се твърди, че принципното провеждане на публични религиозни мероприятия засяга здравето и морала на гражданите. Евентуалната нужда за ограничаване на тези мероприятия в интерес на правата и свободите на гражданите също следва да се изследва конкретно, при спазване на изискването на справедливост на баланса на интересите на обществото и индивидуалното право на изповядване на религия.

Изложеното в т.І. обосновава противоречието на чл.7, ал.2 от Наредбата с чл.9 от Европейската конвенция, която, съгласно чл.5, ал.4 от Конституцията, е част от вътрешното законодателство на страната и има предимство пред всички норми, които ѝ противоречат. С цел постигане на яснота при регулирането на обществените отношения в сферата на свободното публично изповядване на религия и убеждения и предвид несъответствието на атакуваната разпоредба с европейските правозащитни стандарти, молим съда да отмени чл.7, ал.2 от Наредбата.

■ II. Противоречие между чл.7, ал.2 от Наредбата и чл.2 и чл.7 от Закона за вероизповеданията

Освен на международни актове, чл.7, ал.2 от Наредбата противоречи и на Закона за вероизповеданията (ЗВ).

Член 2 от ЗВ определя обхвата на правото на вероизповедание. Според него:

„(1) Правото на вероизповедание е основно, абсолютно, субективно, лично и ненакърнимо.

(2) Правото на вероизповедание включва правото на всеки свободно да формира религиозните си убеждения, както и да избира, променя и изповядва - съответно практикува - свободно своето вероизповедание, индивидуално или колективно, публично или частно, чрез богослужение, обучение, обреди и ритуали.“

Ограниченията от изведения принцип са изчерпателно посочени в чл. 7, ал.1 и 2 от ЗВ. Според чл.7:

„(1) Свободата на вероизповедание не може да бъде насочена срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други лица.

(2) Религиозните общности и институции, както и верски убеждения, не могат да се използват за политически цели.

(3) Правото на вероизповедание не може да бъде ограничавано, освен в случаите по ал. 1 и 2.“

Начинът, по който ЗВ регулира разглежданата материя е твърде сходен с този на Европейската конвенция - правото на проповядване и популяризиране на изповядваната религия, гарантирано в чл.2 от ЗВ, не може да бъде ограничавано освен в случаите когато то би застрашило националната сигурност, обществения

рег, народното здраве и морала, правата и свободите на други лица. Тези основания за ограничение бяха разгледани в т.І. В най-общ план, всяко едно религиозно мероприятие следва да бъде преценявано по тези критерии, преди да бъде наложена забрана за неговото провеждане. Тъй като разпоредбата на чл.7, ал.2 от Наредбата не предполага конкретен анализ, а забранява всички религиозни мероприятия, които се провеждат извън култовите места и храмовете, тя противоречи на чл.2 и чл.7, ал.3 от ЗВ.

■ III. Противоречие на чл.7, ал.2 от Наредбата с чл.4, ал.1 от Закона за защита срещу дискриминацията

Според чл.4, ал.1 от Закона за защита срещу дискриминацията (ЗЗСЗ):

*„Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, **религия или вяра**, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.“*

Разпоредбата на чл.7, ал.2 от Наредбата представлява непряка дискриминация. Съгласно чл.4, ал.3 от ЗЗСД:

„Непряка дискриминация е поставяне на лице на основата на признаците по ал.1 в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е обективно оправдан/а с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими.“

На пръв поглед чл.7, ал.2 е неутрална разпоредба за всички религии, защото не изключва от приложението си нито една от тях. *De facto* обаче редакцията на атакуваната норма поставя в по-неблагоприятно положение лицата, изповядващи религии, които не предполагат изграждането на храм или обособяването на култово място. Тези лица не само са лишени от правото да провеждат религиозни мероприятия за популяризация на своя култ на обществени места, но и изобщо, тъй като не разполагат с изискваните от разпоредбата храм или култово място, където това би било позволено.

Изложеното съответства и на практиката на Европейския съд по правата на човека в Страсбург. В Решение от 6 април 2000 г. по делото *Thlimmenos v. Greece*, съгът постановява:

Т. 44. „До този момент Съгът е считал, че правото на индивида по Член 14 да не бъде дискриминиран при упражняването на гарантираните му от Конвенцията права се нарушава, когато Държавите третират по различен начин лица в аналогично положение, без да посочват обективно и разумно оправдание за това (виж делото Inze, цитирано по-горе, стр.18, §41). Съгът обаче намира, че това не е единственият аспект на забраната за дискриминиране по Член 14. Правото на недискриминиране, при упражняване на правата, гарантирани от Конвенцията, се нарушава и когато Държавите, без обективно и разумно основание, не се отнасят различно към лица, чието положение значително се различава.“

Идеята за „непряка дискриминация“ в българското законодателство е възприета от европейските стандарти, чиято база е Конвенцията и в частност чл.14. В този смисъл цитираният пасаж от решение на Европейския съд е относим и към разглеждания в жалбата проблем. Ин-

тересното в случая с г-н Тлименос е, че Гърция нарушава именно неговото право на свобода на вероизповеданията, заради привидно неутрална разпоредба. Г-н Тлименос е осъден за неподчинение, защото отказал да служи във въоръжените сили, поради факта, че е член на „Свидетелите на Йехова“ - религиозна група, изповядваща пацифизъм. Той не се оплаква срещу първоначалното си осъждане, а срещу това, че законът забраняващ назначаването на осъждани лица като експерти-счетоводители, не прави разграничение между лица, осъдени поради религиозните си убеждения и лица, осъдени за престъпления, които имат отношение към упражняването на счетоводна дейност.

■ IV. Противоречие на чл.7, ал.2 от Наредбата с чл.9, ал.1 от Закона за нормативните актове, според който:

„Разпоредбите на нормативните актове се формулират на общоупотребимия български език, кратко, точно и ясно.“

4.1. Общинската наредба не дава дефиниция на понятието „култово място“, използвано в чл.7, ал.2. Този факт остава на администрацията широко поле на преценка в кои случаи религиозните мероприятия се провеждат в култовите места и в кои извън тях. Тъй като това е замислено като основно разграничение между забранените и разрешените мероприятия, липсата на дефиниция не позволява на гражданите да предвидят правните последици от своите действия, което ги поставя изцяло в зависимост от решенията на местната власт. Последница от тази неяснота е и косвеното ограничаване на съдебния контрол върху евентуално наложени забрани.

4.2. Изложеното в т.4.1. се отнася и до понятието „религиозни мероприятия“. Чл.7, ал.2 е направил опит да обясни значението му чрез посочване на дейности-

те, които счита за религиозни мероприятия. Тъй като изброяването не е изчерпателно, а включва израза „... и прочие“, списъкът явно може да бъде допълван по усмотрение на забраняващите органи. В този смисъл изразите „религиозни мероприятия“ и „и прочие“ са неясни и поставят същите проблеми като неяснотата на израза „култови места“.

Липсата на лимитативно изброяване противоречи на основен принцип на Европейския съд, според който всички ограничения на основните права и свободи, защитени от Конвенцията, следва да бъдат изброени изчерпателно. (напр. Решение от 18 юни 1971 г. по делото *De Wilde, Ooms and Versyp*, Решение от 21 февруари 1975 г. по делото *Golder*).

Процедурни аспекти на жалбата:

1. Налице е голям за съдебно атакуване и контрол нормативен административен акт – Наредба № 1 за поддържане и опазване на общественя ред, чистотата и общественото имущество на територията на Община Пловдив, издадена на основание чл.22, ал.1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация. В този контекст възниква и правният интерес на подателите на молбата за сезиране на ПОС.

2. Налице е противоречие между атакуваната разпоредба на чл.7, ал.2 от Наредбата с чл.9 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи, чл.2 и чл.7 от Закона за вероизповеданията, чл.4, ал.1 от Закона за защита срещу дискриминацията и чл.9, ал.1 от Закона за нормативните актове.

Поради изложеното, молим Почитаемия Окръжен Съд, след като се убеди в коректността на изложените факти и на тяхната юридическа интерпретация, на основание чл.6 от ЗВАС, да постанови Решение, с което да отмени като противоречащо на чл.9 от ЕК, чл.2 и чл.7 от Закона за вероизповеданията, чл.4, ал.1 от

Закона за защита срещу дискриминацията и чл.9, ал.1 от Закона за нормативните актове, чл.7, ал.2 от Наредбата за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата и общественото имущество на територията на Община Пловдив.

Молим, в случай на уважаване на жалбата, в полза на „Асоциация за европейска интеграция и права на човека“ – гр.Пловдив, да бъдат присъдени направените по делото разноски.

Приложения:

1. Адвокатско пълномощно;
2. Удостоверение за актуално състояние на „Асоциация за европейска интеграция и права на човека“;
3. Квитанция за платена държавна такса;

18.05.2004 г.
гр. Пловдив

С уважение:
адв. М.Екимджиев:
адв. К.Бончева:

ЧРЕЗ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН
СЪД

Ж А Л Б А

от

Емилия Недева, адвокат от гр. Пловдив, бул. „Шести септември“ № 160,
ет.1, тел.: 27 01 05, като пълномощник на:

1. ЕТ „КАТРА РЕКЪРДС-КАЛОЯН ТРАЧЕВ“ със седалище – гр. Пловдив, ул. „Златна Панега“ № 12б, ет.6
2. „РАДИО ВЕСЕЛИНА“ АД със седалище – Пловдив, ул. „Йордан Гавазов“ № 1, представлявано от ВЕСЕЛИНА БОРИСОВА КАНАЛЕВА
3. „УКВ ПРАКТИКА“ ЕООД със седалище – София, ж.р. Дружба № 1, бл.27, вх.А, ет.4, ап.19, представлявано от ПЕТЪР СТОЙКОВ СТОЙКОВ
4. „ДИЯН БОЯДЖИЕВ“ ЕООД, със седалище – Хасково, ул. „Княз Дондуков“ ба, представлявано от ДИЯН ИВАНОВ БОЯДЖИЕВ
и
5. „АСОЦИАЦИЯ ЗА ЕВРОПЕЙСКА ИНТЕГРАЦИЯ И ПРАВА НА ЧОВЕКА“ със седалище Пловдив, ул. „Петко Каравелов“ № 24, представлявано от ДИНКО ПЕТКОВ ПЕТКОВ

П Р О Т И В:

Постановление № 99 от 17 май 2004 г. на Министерския съвет на Република България и приетата с него Тарифа за таксите за радио и телевизионна дейност

по чл.5 т.1 във вр.с чл.23 ЗВАС

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

На основание чл.120 ал.2 от Конституцията на Република България чл.5 във вр. с чл.23 от ЗВАС обжалваме пред Вас Постановление на Министерския съвет № 99 /17 май 2004 г и приетата с него Тарифа за таксите за радио и телевизионна дейност, обнародвани в Д.в бр.44/2004 г.

Тарифата е в противоречие с Конституцията на Република България, Европейската конвенция за правата на човека

и основните свободи, Закона за местните данъци и такси, Закона за радиото и телевизията и Закона за нормативните актове.

Ето защо Ви моля, да ги отмените като незаконосъобразни и противоречащи на нормативен акт от по-висок ранг и на гарантирани от Конституцията и международните актове, по които България е страна, права.

Основанията за това са следните:

■ **I. Основания за цялостна отмяна на Постановление № 99 и Тарифата, приета с него, поради несъответствие с норми от по-висок ранг.**

1. Министерският съвет е действал извън кръга на правомощията си, приемайки множеството такси, изброени в Тарифата. Съгласно чл.60 ал.1 от Конституцията на Република България, таксите, които гражданите и организацията заплащат са **установени със закон**. Видът на дължимите от радио и телевизионните оператори такси, е определен от чл.102 ал.2 от ЗРТ. Според този текст са дължими четири вида такси – първоначални регистрационни, годишни регистрационни, първоначални лицензионни и годишни лицензионни такси, определени в тарифа за таксите за радио и телевизионна дейност.

Формулировката на текста изключва възможността Министерският съвет в тарифата си да определя **групи** такси.

2. Чл.60, ал.1 от Конституцията на Република България изисква таксите, освен да бъдат установени със закон, да бъдат съобразени и с доходите и имуществото на гражданите и организацията. Въведените единни такси с тарифата не държат сметка нито за вида на радио или телевизионния оператор (едноличен търговец или капиталово дружество с голям размер на капитала или имуществото), нито са диференцирани съобразно оборота, който дружеството или търговецът имат.

В случая дължимостта на таксите и периодът, за който се дължат се определя не от имуществото и доходите на операторите, а от **„началната дата на разпространение на програмата“**. Като се има предвид, че повечето радио и телевизионни оператори излъчват програми години преди да получат лицензията и са

започнали това излъчване преди да бъде въведено програмно лицензиране, на тарифата е придано едно крайно незаконосъобразно ретроактивно действие.

Обратното действие отново поставя въпроса за съответствието на въведените такси с доходите и имуществото на операторите. Ако тези такси се определят с Постановление 99 и Тарифата към него, какво е съответствието им за период от 5 или 10 години назад, ако операторът е започнал излъчване на програма още тогава? Очевидно е, че днес определените такси не могат да са в съответствие с възможностите, доходите и имуществото на операторите за предходен период от време и е явно, че авторът на атакувания нормативен акт не е търсил таква съответствие, независимо, че то е задължително по закон.

3. Съгласно чл.2 Закона за държавните такси, те следва да бъдат **съответни на направените разходи**. Текстът на ЗДТ определя два вида такси – прости и пропорционални, като простите се определят въз основа на необходимите материалнотехнически и административни разходи по предоставяне на услугата. Това предполага съответна икономическа обосновка на таксата. В случая няма обосновка, свързана със себестойността на предоставяните услуги, още повече, че дейността, която със закон е възложена на СЕМ, не е дейност, която може да бъде определена като „услуга“ и върху която да се дължи такса.

4. Приетата тарифа е в противоречие с чл.10 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи, защитаващ правото на разпространяване на информация. С §2 на чл.10 от ЕКП-ЧОС са обявени за допустими само тези ограничения на правото на информация, които **„са предвидени в закона и са необходими в едно демократично общество в интерес на националната и общест-**

вената сигурност и на териториалната цялост, за предотвратяването на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала, както и на репутацията или правата на другите, за предотвратяване разкриването на информация, получена доверително или за гарантиране авторитета и безпристрастността на правосъдието“.

С атакуваната тарифа е въведено ограничение, което е имотно – т.е. правото на разпространение на информация е поставено в зависимост от възможностите на радио или телевизионния оператор да заплати определена сума пари, която не е само за лицензията, а за период, предхождащ издаването на тази лицензия. В тази връзка е въведена и недопустима според чл.14 от ЗКПЧОС дискриминация относно защитеното право на разпространяване на информация – дискриминация, основана на възможностите на един оператор да плати или не сума, определена днес, за предшестваш период от време.

5. Чл. 19 от Тарифата предвижда дължимост на таксите от началната дата на разпространение на програмата – т.е. въвежда **обратно действие.**

Според чл. 14 от Закона за нормативните актове обратна сила на нормативен акт може да се даде само по изключение и то с изрична разпоредба. Видно е, че разпоредбата на чл.19 от Тарифата въвежда дължимост на таксите с обратна сила, но няма изрична разпоредба, предвиждаща обратно действие на самия нормативен акт.

Тъй като Тарифата е издадена въз основа на ЗРТ, за да има тя обратна сила, следва самият закон (ЗРТ) да има обратна сила. Този извод произтича от разпоредбата на чл.14 ал.2 от ЗНА. Тъй като самият ЗРТ **няма обратна сила**, не може да се придаде такава и на Тарифата. Категорична е нормата на чл.102, ал.2 от ЗРТ и в нея няма разпоредба за обратно действие на дължимите такси.

Липсва правно основание за минал период от време да се дължат такси, вносими по сметка на един орган (СЕМ), който дори не е съществувал по време, когато много от операторите са започнали излъчване на програма. Това е ставало в минало време на основание §4 от Прех. и закл. разпоредби на ЗРТ и на основание §16 ал.3 от Прех. и закл. разпоредби на ЗД.

■ II. Несъответствие на отделни текстове от Тарифата с норми от по-висок ранг.

1. Чл.8, 9, 17 и 18 от Тарифата

Формулировката на текста на чл.102, ал.2 от ЗРТ относно вида на **четирите** дължими такси, изключва възможността Министерският съвет в тарифата си да определя **други** такси, каквито са определените в членове 8, 9, 17 и 18 от тарифата такси за **„контрол върху дейността за спазване на закона и на условията“** при които е извършена регистрацията или издадена лицензията.

Съветът за електронни медии е специализиран орган по смисъла на чл.20 от ЗРТ, който регулира радио-телевизионната дейност чрез регистрирането и издаването на лицензи и чрез упражняване на надзор само за дейността на операторите за спазване на ЗРТ. При това законодателно вменено и произтичащо от спецификата на СЕМ задължение, заплащането на такса за „контрол“ върху дейността, вменява на контролираните лица задължението да издържат финансово органа, който ги контролира. Финансирането на този орган, (както и на всички останали държавни органи) става чрез данъците, които гражданите и организацията плащат.

Според чл.2, ал.2 от Закона за държавните такси, такси се дължат за документ или за услуга, като размерът им се определя от цената на документа или услугата. Повече от очевидно е, че зако-

новото задължение на СЕМ да упражнява „контрол върху дейността за спазване закона“ не е услуга, за която следва да се плаща такса. В противен случай биха се дължали такси на КАТ за контрола върху движението на пътищата, на ХЕИ за контрола на хигиенните норми и на всеки друг оторизиран гържавен орган за това, че върши служебните си задължения.

В този смисъл чл. 8, 9, 17 и 18 от Тарифа № 1 са незаконосъобразни, както по изложените в р.І от настоящата жалба основания, така и поради липсата на опора в ЗРТ за съществуването им и следва да бъдат отменени самостоятелно, дори ако не се отмени цялата Тарифа.

2. Чл.19 от Тарифата

По изложените в р.І съображения, липсва правно основание да се събират такси за контрол за минало време (от началото на излъчване на програмата, а не от издаването на лицензията). При положение, че таксите са определени за контрол за спазване на закона, е очевидно, че с днешна дата не може да се осъществи контрол върху вече **приключила** в миналото дейност по излъчване на програма и относно спазването на закона в миналото. С оглед на това внасянето на такси при условията на чл.19 от Тарифата е заплащане на такса за „услуга“ или дейност, която не може да бъде осъществена от страна на СЕМ. Поради това и подобна такса за минало време е недължима и определянето ѝ е незаконосъобразно, защото това е такса за контрол, който никога вече не може да бъде осъществен.

3. Чл.1 т.1; чл.4 т.1; чл.10 т.1; чл.11; т.1; чл.13; т.1; чл.14 т.1 от Тарифата

Посочените текстове въвеждат такси „за проверка редовността на документите“ и „за разглеждане на искането“.

В чл.102 ал.2 от ЗРТ няма посочени

такива такси. Предвидените такси за регистрация и лицензиране, независимо дали са първоначални или годишни включват в себе си, както необходимостта от разглеждане на документите, така и стойността на дължимата „услуга“. Безспорно е, че за да се извърши регистрацията, съответно да се издаде лицензията, следва да бъдат проверени документите и искането – разгледано. Това произтича и от задълженията на СЕМ по чл.32 от ЗРТ т.15 и 16, за издаване на индивидуални лицензи и за извършване или заличаване на регистрации, но не предполага събиране на допълнителни такси, при положение, че са определени такива за самата регистрация и за издаване на лицензията.

4. §1 от Заключителните разпоредби

Текстът визира само притежателите на индивидуални лицензи, чиито програми се предоставят за разпространение изцяло и в непроменен вид в повече от едно населено място. Тези оператори са поставени в по-благоприятно положение, отколкото останалите притежателите на индивидуални лицензи.

Според ЗРТ лицензиите за радиотелевизионна дейност са с национален, регионален и местен обхват. За да получат индивидуална лицензия за излъчване в определено населено място, операторите са се явили на отделни конкурси и в лицензията им е вписан отделен обхват. Това, че радиостанции излъчват една и съща програма в различни населени места не променя обстоятелството, че са носители НЕ НА ЕДНА, А НА НЯКОЛКО ЛИЦЕНЗИИ С МЕСТЕН ОБХВАТ. При това положение освобождаването им от внасяне на такса за контрол по останалите лицензи е акт на предоставяне на облекчение относно дължимата такса, което е недопустимо според чл.60 ал.2 от Конституцията на Република България.

Незаконосъобразността на посочените

ния текст произтича и от твърдението в Тарифата, че таксата по чл.9 и чл.18 е такса за „контрол върху дейността на оператор с индивидуална лицензия за спазване на закона и условията при които е издадена лицензията“. Следователно както ЗРТ, така и Тарифата изхождат от постановката, че се контролира ЛИЦЕНЗИЯ И НЕЙНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ, а не програма. При това положение е напълно недопустимо и незаконосъобразно да се освобождават от такси по признак „програма“ онези притежатели на лицензии ,които излъчват непроменена програма.

Операторите, които притежават само една лицензия с местен обхват, са поставени в по-неблагоприятно положение и са дискриминирани в нарушение на чл.14 от ЕКПЧОС във вр.с чл.10 от ЕКПЧОС относно дължимите такси, защото и те, и притежаващите множество лицензии с местен обхват, но излъчващи една програма, ще заплащат една и съща такса в размер на 2000 лева за радио-оператори и 4000 лева за телевизионни оператори. Тъй като таксите са дължими върху лицензия, а не върху програма, всеки притежател на лицензия следва да е задължен за тях, независимо дали излъчва една или множество програми. Обратното означава недопустимо облагодетелстване на едни оператори в нарушение на задължението за равнопоставеност и забрана на дискриминацията.

■ III. ОСОБЕНО ИСКАНЕ

Поради обстоятелството, че Тарифата предвижда обратно действие на таксите за период от години преди влизането ѝ в сила и поради това, че до постановяването на решението по настоящата жалба тези такси ще бъдат дължими и събираеми в тези размери, които са определени днес, но са относими за предходен период, Ви моля, на основание **чл.15 от ал.1 от ЗВАС, ДА**

СПРЕТЕ изпълнението на Постановление на МС № 99/2004 г. и Тарифата, приета с него.

Въвеждането на двоен стандарт по отношение на таксите и незаконосъобразното им събиране за неустановен период от време преди влизане в сила на Тарифата, е в ярко противоречие с обществения интерес да съществуват равнопоставени и недискриминирани частни и държавни медии. Да се допусне събирането на така определените такси преди съдът да се произнесе доколко те са законосъобразни, противоречи на чл.10 от ЕКПЧОС задълженията при осъществяване правото на разпространение на информация да бъдат предварително **установени в ясен и прецизен закон.**

Поради това спирането на изпълнението на атакувания нормативен акт е в обществен интерес, докато изпълнението му би довело до нанасяне на вреди не само на молителите, но и на всички радио и телевизионни оператори.

Ето защо Ви моля, да отмените Постановление на МС 99/2004 г. ведно с приетата с него Тарифа изцяло или да отмените посочените отделни негови текстове, като несъответни на по-висшестоящи по степен правни норми.

■ ДОКАЗАТЕЛСТВА:

Да се изиска от Министерския съвет цялата преписка по приемането на Тарифата към ПМС 99/04, ведно с предложението на СЕМ.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Агв. пълномощни
2. Документ за платена държавна такса

08.06.2004 г.

С уважение:

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Жалба от „Асоциация за европейска интеграция и права на човека“ срещу чл.7, ал.2 от Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата и общественото имущество на територията на Община Пловдив, приета с решение на Общински съвет № 156, взето с Протокол № 17 от 18.05.2000 г..... 3

Жалба от адв. Емилия Недева, като пълномощник на ЕТ „КАТРА РЕКЪРДС – КАЛОЯН ТРАЧЕВ“, „РАДИО ВЕСЕЛИНА“ АД, „УКВ ПРАКТИКА“ ЕООД и „Асоциация за европейска интеграция и права на човека“ срещу Постановление № 99 от 17 май 2004 г. на Министерския съвет на Република България и приетата с него Тарифа за таксите за радио и телевизионна дейност 9